

Revision af og tillæg til
Miljøgodkendelse af svinebruget
Nissumgård
Skanderborg Kommune

REGISTRERINGSBLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Nissumgård Nissumgårdsvej 10 8660 Skanderborg
Matrikel nr.	1a m.fl., Nissumgård
Cvr. nr. P-nr.	26-76-19-99 1.009.292.531
Ejer af ejendommen	Nissumgård I/S v/ Thomas Johan Wiese og Claus Wiese
Driftsansvarlig	Thomas Johan Wiese
Listebetegnelse	I 101 d Anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser.
Tilsynsmyndighed	Skanderborg kommune
Dato for godkendelsen	7. maj 2003
Dato for revurdering og tillæg til godkendelsen	13. december 2006
Næste revurdering af godkendelsen	2011

BILAG

- Bilag 1 Ansøgning om miljøgodkendelse af 19. maj 2006
- Bilag 2 Plantegning over ejendommen
- Bilag 3 Beregninger af N og P samt lugt
- Bilag 4 Kort over udspretningsarealer
- Bilag 5 Oversigt over indsigelser og bemærkninger til disse

ØVRIGE SAGSAKTER

Debatoplæg fra Århus Amt
Indkomne bemærkninger samt ansøgers udtalelse til indkomne bemærkninger
Udkast til VVM-redegørelse
Beskrivelse af anlæg til biologisk luftrensning
Miljøgodkendelse fra 2003
Korrespondance vedr. ændringer af produktionens sammensætning.

Miljøgodkendelse med jnr. 745-39953-01 udarbejdet af Miljøcenter Østjylland I/S, Østergade 9, 8370 Hadsten

INDHOLDSFORTEGNELSE

REGISTRERINGSBLAD	2
INDHOLDSFORTEGNELSE	3
AFGØRELSE	4
VURDERING AF PROJEKTET	4
Baggrund.....	4
Placering	5
Bedste tilgængelige teknik.....	5
Forudgående offentlighed.....	6
Generelt	6
VILKÅR FOR GODKENDELSEN	7
1. Generelt (gl. + ny).....	7
Begrundelse og vurdering - produktionsniveau	7
2 . Vilkår i relation til Husdyrgødningsbekendtgørelsen (gl.)	7
Begrundelse og vurdering - husdyrgødningsbekendtgørelsen	8
3. Skadedyr (gl.)	9
Begrundelse og vurdering - Skadedyr	9
4. Støj (gl.).....	9
Begrundelse og vurdering – støj:	10
5. Luft (gl. + ny)	11
Begrundelse og vurdering - luftforurening	12
6. Affald (gl.).....	14
begrundelse og vurdering – affald.....	15
7. Farligt affald (gl.).....	15
begrundelse og vurdering – farligt affald	15
8. Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand (gl. + ny).....	15
Begrundelse og vurdering – jord, grundvand og overfladevand	16
10. Spildevand (gl.).....	17
Begrundelse og vurdering – spildevand	17
10. Bekæmpelsesmidler (gl.)	17
11. Bedst tilgængelige teknik (gl.).....	17
12. Forebyggelse af større uheld (gl.)	18
13. Egenkontrol (gl. + ny).....	18
Begrundelse og vurdering - egenkontrol	19
TILSYN	19
OFFENTLIGGØRELSE	20
KLAGEVEJLEDNING	20
LOVGRUNDLAG	21

AFGØRELSE

Skanderborg Kommune har foretaget en revurdering i henhold til § 41 a i miljøbeskyttelsesloven¹, og udarbejdet et tillæg til miljøgodkendelsen på Nissumgård, Nissumgårdsvej 10, 8660 Skanderborg, matr. nr. 1a m.fl., Nissumgård

VURDERING AF PROJEKTET

Det vurderes, at svinebruget ved at overholde lovgivningen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen af 7. maj 2003 samt i nærværende tillæg til miljøgodkendelse, kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening.

- a. Vilkår 1, der omhandler produktionens maksimale størrelse, gives som et nyt tillæg til godkendelsen (§ 33 i Miljøbeskyttelsesloven).
- b. De nye vilkår i øvrigt meddeles som en del af revurderingen, dvs. de gives som påbud (§ 41 i Miljøbeskyttelsesloven).

Den gamle miljøgodkendelse er fortsat gældende med de ændringer der fremgår af nedenstående vilkår.

For overskuelighedens skyld er samtlige gældende vilkår indskrevet her, både de nye og de gamle. De gamle er markeret med (gl.), de nye med (ny).

Baggrund

Nissumgård er i 2003 miljøgodkendt til en produktion på 4000 smågrise (7,2-30 kg) samt 8140 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 249 DE. Dette er senere ændret til 4000 smågrise (7,2-25 kg) samt 7970 slagtesvin (25-100 kg) svarende til 247,6 DE efter de nuværende beregningsmetoder.

Skanderborg Kommune har i maj 2005 modtaget oplysninger om en ønsket udvidelse af produktionen på ejendommen. 19. maj 2006 modtog kommunen formelt ansøgning om udarbejdelse af tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse til en produktion på 9.000 smågrise (7,2-25 kg) samt 14.680 slagtesvin (25-105 kg), svarende til 500 DE efter de nuværende beregninger.

Den nuværende produktion foregår i en nyere staldbygning fra 2003. Den ønskede produktion vil foregå dels i allerede etableret staldbygning, dels i en ny staldbygning, der placeres umiddelbart vest for den eksisterende stald. I forbindelse med udvidelsen vil eksisterende gyllebeholdere på ejendommen blive overdækket.

Der er i forbindelse med ansøgningen om udvidelse af produktionen udarbejdet VVM-redegørelse og regionplantillæg fra Århus Amt. Forudsætningerne derfra er indarbejdet som vilkår i dette tillæg.

Der henvises i øvrigt til eksisterende miljøgodkendelse af 7. maj 2003 samt til ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af 19. maj 2006 (bilag 1).

¹ Lov om Miljøbeskyttelse, lov nr. 358 af 6. juni 1991, Jf. bek. nr. 753 af 25. august 2001.

Lovgrundlag:

Tilsynsmyndigheden skal i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 2, nr. 1-3. tage godkendelsen op til revurdering hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkninger
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Nye vilkår som følge af denne revurdering meddeles som påbud efter ovenstående §.

Dyreholdet må ikke udvides på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen er godkendt, jf. § 2 i Godkendelsesbekendtgørelsen². Godkendelsen gives som et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse i henhold til § 33 i Miljøbeskyttelsesloven.

Placering

Svinebruget er beliggende i landzone der i Kommuneplanen for Skanderborg 2005-2017 er udlagt til jordbrugsformål.

Den nye stald placeres vest for den eksisterende stald og parallelt med denne.

Der er ca. 230 meter fra den nye stald til den nærmeste nabobeboelse, samt ca. 2,5 km til samlet bebyggelse (Gjesing) (bilag 1).

Afstandskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 4 og 6 for placering af stalden bliver overholdt.

Alle ejede udbringningsarealer ligger i et område, der er udpeget som område med drikkevandsinteresser (OD). En stor del af aftalearealerne ligger indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Ca. 15 ha af aftalearealerne ligger i nitratfølsomt område (NFO). Da kvælstofoverskuddet falder gennemsnitligt 10 kg. N/ha/år i projektet, vurderer Århus Amt at regionplanens retningslinie er overholdt.

Nissumgårds udbringningsarealer afvander via Skanderborg Sø og Gudenåen til Randers Fjord og Hevring Bugt. Hevring Bugt og den ydre del af Randers Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde. Udpegningen omfatter Habitatområde nr. 14 – Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 – Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlig del samt Ramsarområde nr. 11. Godkendelsen må ikke indebære forringelse af områdets naturtyper eller medføre forstyrrelser af de arter, området er udpeget for (§ 4 i bekendtgørelse om afgræsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, nr. 477 af 7. juni 2003).

Det er Skanderborg Kommunes vurdering, at ved at følge de stillede vilkår der bl.a. indeholder forudsætninger fra Regionplanstillægget, overholdes ovennævnte bekendtgørelse.

Bedste tilgængelige teknik

Udover de tiltag der er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse vil der blive etableret teknisk løsning til rensning af ammoniak fra udgangsluften.

² Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, Bek. nr. 943 af 16. september 2004.

Forudgående offentlighed

Århus Amt offentliggjorde i perioden 11. maj 2005 til 8. juni 2005 "Debatoplæg: Udvidelse af svineproduktion på Nissumgård, Nissumgårdsvej 10, 8660 Skanderborg". Der er indkommet kommentarer angående: Vejforhold, lugt, spildevandsudledning, ammoniakudledning, udledning af næringsstoffer til overflade- og grundvand, udledning af hormoner til vandmiljø samt evt. arkæologiske interesser

Kommentarer i forbindelse med debatoplægget er vurderet i amtets VVM-redegørelse.

Det endelige udkast til VVM-redegørelse og regionplanstillæg fra Århus Amt er offentliggjort d. 22. august 2006.

Udkastet til tillægget til miljøgodkendelsen bliver desuden sendt i partshøring den 20. oktober 2006 hos 3 naboadresser. Der er indkommet to indsigelser. Bilag 5 indeholder resumé af indlæggene samt ansøgers og Miljøcenter Østjylland I/S's svar på disse.

Generelt

Dette tillæg til Miljøgodkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 og i godkendelsesbekendtgørelsen samt i vejledningen i godkendelse af husdyrbrug³ dvs. forhold af betydning for det eksterne miljø, og som ikke allerede er omfattet af den eksisterende godkendelse. Denne godkendelse er således ikke en godkendelse efter Arbejdsmiljøloven, der administreres af Arbejdstilsynet.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse fra kommunen til den nye stald og gyllebeholder.

Der gøres opmærksom på, at øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår - fx den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse - naturligvis også skal overholdes. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring, skal der indgives anmeldelse til Kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer af dyreholdet, driften eller udspretningsarealet. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, dvs. på det tidspunkt dyreholdet være af samme størrelse som tilladt i den eksisterende miljøgodkendelse.

Såfremt bedriftens størrelse derefter har været på et lavere niveau i mere end 3 år, vil det tilladte maksimum blive vurderet på ny.

Tillæg til miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at nedenstående vilkår overholdes:

³ Vejledning om godkendelse af husdyrbrug, Nr. 4 1997.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

1. Generelt (gl. + ny)

Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold. (gl.)

Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger (afsnit 2 i eksisterende godkendelse), der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene. (gl.)

Godkendelsen omfatter en årlig produktion af maksimalt 9000 smågrise fra 9 til 25 kg og 14.680 slagtesvin fra 25-105 kg, svarende til 500 DE efter den nugældende beregningsmetode. (Ny)

Vægten og sammensætningen af dyrene kan efter aftale med kommunen variere i mindre grad indenfor de tilladte dyreenheder. (Ny)

Begrundelse og vurdering - produktionsniveau

Der er ansøgt om en udvidelse af produktionen på ejendommen af denne størrelse, og vurderingen i henhold til VVM-reglerne i Planloven har omfattet denne størrelse.

Afgangsvægten for slagtesvin vil ofte variere noget i forhold til efterspørgselen.

Indgangsvægten på smågrisene kan ligeledes variere efter udbud. Af hensyn til flexibiliteten er dette accepteret, forudsat at grænsen på de 500 DE overholdes.

2. Vilkår i relation til Husdyrgødningsbekendtgørelsen (gl.)

Indretning og drift af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse og vilkårene i denne godkendelse. (gl.)

Husdyrgødning

Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning skal have en samlet kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringning kan ske i overensstemmelse med reglerne i kapitel 10 i bekendtgørelsen; dog skal opbevaringskapaciteten være mindst 9 måneder for gyllen. (gl.)

Der skal til stadighed være rådighed over tilstrækkeligt udsprængningsareal for husdyrgødningen, både for gødning fra ejendommen og gødning tilført via evt. gylleaftaler, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om harmoniregler. Plantedirektoratet er fremover tilsynsmyndighed for harmonireglerne. (gl.)

Begrundelse og vurdering - husdyrgødningsbekendtgørelsen

Opbevaringskapacitet

Der stilles krav om 9 mdr. kapacitet, hvilket er en skærpelse i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens minimum på 6 mdr., for at tage højde for vanskelige udbringningsforhold om vinteren forårsaget af vejret.

Gødningen håndteres som gylle, og der vil efter udvidelsen blive produceret 8.370 t. gylle om året inkl. vaskevand, ekskl. nedbør i gyllebeholdere. Det er i oplysningsmaterialet oplyst at eksisterende gyllebeholdere i forbindelse med projektet vil blive overdækket. Der vil derfor ikke blive tilført regnvand til gyllebeholderne

På ejendommen er der eksisterende kapacitet på 6042 m³. I den nye stald etableres gyllekanaler med en kapacitet på 558 m³. Der bliver således i alt 6.600 m³ opbevaringsanlæg på ejendommen, svarende til 9,5 mdr. opbevaringskapacitet

Arealer:

De ejede arealer ligger hovedsageligt lige omkring ejendommen (147,9). Der er 121,3 ha jord ejet på andre ejendomme, 61,9 ha forpagtet jord samt gylleaftaler på 36,0 ha. Arealernes geografiske placering fremgår af bilag 4.

	Samlet areal (ha)	Heraf til udbringning af husdyrgødning (ha)
Ejet, Nissumgårdsvej 10	172,9	147,9
Ejet, Krogstrupvej 150 (incl. Oddervej 133)	31,8	31,8
Ejet, Ring Klostervej 16	89,5	89,5
Forpagtet, Terp Krogstrupvej 134	61,9	61,9
Gylleaftale, Bjergvej 17	36,0	36,0
Total	392,1	367,1

Harmonikrav (udbringningsareal)

Ifølge lovgivningen må højst udbringes 1,4 DE/ha. Efter udvidelsen bliver produktionen på 500 DE. Harmonikravet til 500 DE er 357,1 ha. Ejendommens samlede udbringningsareal er 367,1 ha svarende til 1,36 DE/ha i ansøgt drift. Harmonikravet bliver således opfyldt.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed for harmoniforholdene.

Arealkrav (ejerkrav)

Kravet til egen jord skal i henhold til Landbrugsloven opfyldes for den enkelte ejendom. For DE 0-120 skal ejendommen eje 25 pct. af harmoniarealet, fra 120-250 DE skal der ejes 60 pct. af harmoniarealet og for DE over 250 skal ejendommen eje 100 pct. af harmoniarealet. Dog kan op til 1/3 af kravet opfyldes ved andre ejede ejendomme eller 5-årige forpagtnings- og gylleaftaler. Ejerkravet til den påtænkte produktion er 255,7 ha, og det reducerede arealkrav er 171,3 ha.

Der mangler 23,4 Ha jord for at Nissumgård kan opfylde arealkravet. Der er vedtaget en ændring af Landbrugsloven, som træder i kraft 1. august 2006, og som formodentlig vil

bevirke at lovgivningen overholdes med det nuværende jordtilliggende. Der er dog endnu ikke fastsat nye arealkrav.

Hvis arealkravet efter den nye lovgivning ikke kan overholdes med det nuværende jordtilliggende, sælges jord, som i dag ejes af en naboejendom udenfor dette projekt, til Nissumgård.

Jordbrugskommissionen er tilsynsmyndighed for disse regler.

Der skal gøres opmærksom på at godkendelsen kun kan udnyttes op til et dyrehold på 451 DE på godkendelsestidspunktet, svarende til et arealkrav på 220,7 ha og et reduceret arealkrav på 147,8 ha.

Godkendelsen kan kun udnyttes fuldt ud når arealkravet er opfyldt. Dokumentation for, at arealkravet er opfyldt, skal kunne fremvises, inden udvidelsen udnyttes fuldt ud.

3. Skadedyr (gl.)

Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium (tlf. 45878055)

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter eller andre skadedyr. (gl.)

Begrundelse og vurdering - Skadedyr

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler og strøelse er gode udklækningssteder for fluerne, så bekæmpelse vil ofte være nødvendig og stilles derfor som krav.

Retningslinierne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende, se evt. hjemmesiden www.dpil.dk: "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr".

Der anvendes for nuværende rovfluer til fluebekæmpelse.

4. Støj (gl.)

Svinebrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel til nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag			
mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	ref.tid 8 timer
lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	ref.tid 7 timer
lørdag	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	ref.tid 4 timer

søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	ref.tid 8 timer
Aften			
alle dage	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	ref.tid 1 time
Nat			
alle dage	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	ref.tid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. (gl.)

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 m højde over terrænen. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Lavfrekvent støj fra landbruget må ikke overskride følgende værdier målt indendørs i omliggende beboelser, idet støjgrænserne gælder over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst:

Anvendelse		A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz) dB
Beboelsesrum	aften/nat (kl. 18-07)	20
	dag (kl. 07-18)	25
Virksomheder		35

(gl.)

Begrundelse og vurdering – støj:

Støjkilder på ejendommen udgøres af formaling, blanding og håndtering af foder. Desuden vil ventilationsanlægget frembringe støj, og endelig vil støj fremkomme i forbindelse med transport af grise, foder og gylle samt korntørring.

Til daglig vil der være støj fra fodring og ventilationsanlæg, samt fra motoriserede køretøjer og transportere. Såvel den eksisterende stald har som den nye stald vil få mekanisk ventilation med støjsvage ventilatorer.

I perioder vil der være støj fra korntørringsanlæg. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning, primært forår og sensommer, vil der være støj fra maskiner og gyllepumpe. Støjen fra gylletransporter samt støj fra transport af grise og foder til og fra ejendommen, må forventes at stige som følge af udvidelsen.

Det vurderes, at svinebruget skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1985.

Transport:

Det årlige antal transportere på offentlig vej før og efter udvidelsen.

	Nuværende produktion Lastbil (traktor)	Efter udvidelse Lastbil (traktor)
Smågrise til ejendommen	26 (0)	72 (0)
Slagtesvin fra ejendomme	52 (0)	104 (0)
Afhentning af døde dyr	52 (0)	52 (0)
Gylle	0 (186)	96 (282)
<u>Foder:</u>		
Korn	20 (0)	66 (0)
Sojaskrå	12 (0)	24 (0)
Valle	104 (0)	104 (0)
Vitaminer og mineraler	12 (0)	12 (0)
I alt	278 (186)	530 (282)

I forbindelse med udvidelsen vil antallet af transporter stige fra 278 til 530 transporter med lastbil og fra 186 til 282 transporter med traktor.

Det er langt overvejende antallet af transporter med gylle, der vil stige. Hovedparten af gylle køres ud på markerne i foråret i april og maj.

Alle transporter til offentlig vej forgår ad Nissumgårdsvej. Transporterne passerer ikke gennem byer eller forbi skoler og institutioner.

5. Luft (gl. + ny)

Svinebrugets drift skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser. (gl.)

Stalde (gl.)

Den nye produktionsbygning, der etableres i forbindelse med denne godkendelse, skal være forsynet med afkast, der går mindst 1 meter over kip.

Der skal jævnligt gøres rent i staldene.

Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov.

Der skal mindst 1 gang årligt foretages eftersyn og eventuel justering af ventilationsanlæggene.

Gylle (gl.)

Udbringning af gylle må ikke give anledning til unødige gener.

Halmfyr (gl.)

Halmfyret må ikke give anledning til væsentlige røg-, lugt- eller støvgener. Der må kun anvendes rent og tørt halm i halmfyret.

Ammoniakfordampning (ny):

Depositionen af kvælstof på enge og moser langs Ringkloster Å vest for Nissumgård må ikke øges i forhold til den nuværende produktion.

I Amtets VVM-redegørelse er det vurderet at dette kan opnås ved at nedsætte indholdet af råprotein i foderet, fast overdækning på gylletanke samt biologisk luftrensning på afgangsluften fra den nye slagtesvinestald.

Tiltag til nedsættelse af ammoniakfordampning skal være gennemført senest når den nye slagtesvinestald tages i brug.

Begrundelse og vurdering - luftforurening

Lugt:

Der vil hovedsageligt være tale om forurening i form af lugt, støv og ammoniak fra stalden. Desuden vil det lugte i forbindelse med udkørsel af gylle, dog i begrænsede perioder.

Der kan foretages en lugtberegning i henhold til FMK's model fra 2002, under forudsætning af kontinuert drift. Beregningen viser, at lugtemissionen fra staldene vil stige således, at afstanden for væsentlige gener fra stalden hen til enkeltboliger på landet øges fra 144 meter ved nuværende produktion til 201 meter ved den ansøgte produktion.

Der er 200 meter fra det samlede staldanlæg hen til nærmeste nabo og ca. 2,5 km til samlet bebyggelse (Gjesing), og det vurderes derfor, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener hos naboerne. Der er planlagt etableret fast overdækning af gylletankene samt biologisk luftrensning af afgangsluften fra den nye stald for at mindske ammoniakfordampningen. Luftrensningssystemet har i forsøg vist sig også at være virksomt overfor lugt, så det forventes at lugtgeneafstanden vil mindskes.

Omrøring og udbringning af gylle vil ske to gange om året, om foråret og efteråret. Lugtgener i denne forbindelse vurderes at være almindeligt forekommende i et landbrugsområde og af en sådan karakter at de skal tåles af de omkringboende.

Ammoniak

I nærheden af Nissumgård ligger flere enge og moser. I VVM-redegørelsen for ejendommene er disse områder beskrevet, og kvælstofdepositionen er vurderet. Nissumgård I/S har anført at de vil anvende følgende metoder til nedsættelse af ammoniakfordampning fra ejendommen: reduceret indhold af råprotein i foderet, overdækning af gylletanke samt installering af biologisk luftrensning i den nye slagtesvinestald. Kapaciteten af det anlæg til biologisk luftrensning der ønskes etableret er 20.000 m³/t.

I nedenstående tabel er der indregnet effekten af disse tiltag:

	Afstand M	N-deposition Før udvidelse KgN/ha/år	N-deposition Efter udvidelse KgN/ha/år	Forøgelse KgN/ha/år
Eng (j577-05-en)	486	21,1	21,2	0,1
Eng (j578-03-en)	300	21,0	21,0	0,0
Mose (j578-02-mo)	1.100	26,2	26,2	0,0
Eng (j578-01-en)	1.650	18,3	18,3	0,0

Moser og enge omkring Ringkloster Å, vest for Nissumgård

Eng (j578-01-en)

Engen ligger ca. 1,5 km nordvest for Nissumgård, syd for Viemose, og er A-målsat i amtets naturkvalitetsplan. I forbindelse med VVM-ansøgningen er engen, sammen med flere andre lokaliteter, blevet besøgt af Århus Amt i efteråret 2005. En A-målsætning indebærer, at der normalt kun gives tilladelse til indgreb, der understøtter naturtypekvaliteten.

Ammoniakdepositionen på engen er beregnet til at være uændret ved udvidelsen. Den samlede deposition er beregnet at stige være 25,8 kg N/ha/år. Engen vil dermed ikke blive negativt påvirket af udvidelsen.

Eng (j578-03-en)

Engen er en stor lokalitet, hvor det nærmeste sted ligger knap 300 m vest for Nissumgård. Engen er B-målsat i amtets naturkvalitetsplan. Den blev ligeledes besøgt af Århus Amt i efteråret 2005.

Det er beregnet at der ikke vil være en mer-deposition som følge af udvidelsen. Den samlede deposition er beregnet til 21,0 kg N/ha/år, både før og efter udvidelsen. Engen vil dermed ikke blive påvirket af projektet.

Moser og enge mellem de to beskrevne (j578-02-mo, j578-05-mo, j578-06-mo og j578-06-en) Området er en del af det samme større naturområde, som de to enge beskrevet oven for. Et par af moserne blev besøgt samtidig som engene beskrevet oven for.

I den sydlige del af engen nærmest Nissumgård ligger en mindre mose (j578-02-mo). Denne mose er ret skygget og artsfattig, af typiske mosearter vokser kun kær-svovrod.

Øst for Båstrup ligger to mere næringsfattige moser, med spor efter tørvegravning. Her blev blandt andet registreret langbladet ranukel, eng-kabbeleje, græsbladet fladstjerne, gifttyde og butbladet vandaks. En besigtigelse i 1985 bekræfter at det er et tidligere tørvegavnings område. I registreringerne fra 1985 fremgår desuden, at der flere steder er ellersumpe.

Moserne er B-målsat i amtets naturkvalitetsplan. På baggrund af besigtigelsen vurderes værdien til B eller C.

Tålegrænse og påvirkning er ikke vurderet, fordi når depositionen til den eng, der ligger nærmest Nissumgård ikke øges, så vil der heller ikke ske en mer-deposition på områder længere væk.

Eng og mose øst for Nissumgård (j577-05-en og j577-06-mo)

Knap 500 m øst for Nissumgård ligger en B-målsat eng, som ikke er besigtiget. Mod øst hænger engen sammen med en mose, som er en birk/elle sump, med mindre lysåben partier indimellem. Mosen er en tidligere tørvegrav. Mosen er også B-målsat i naturkvalitetsplanen.

Naturområdet er B-målsat i amtets Naturkvalitetsplan 2005. En B-målsætning indebærer, at der kun i særlige tilfælde gives tilladelse til mindre indgreb efter en konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.

Mer-depositionen til engen som følge af udvidelsen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år, den samlede belastning fra produktionen er 3,0 kg N/ha/år. Den samlede deposition på engen, inkl. baggrundsbelastning er beregnet at stige fra 21,1 til 21,2 som følge af udvidelsen.

En mer-deposition på 0,1 kg N/ha/år vurderes ikke i sig selv kunne påvirke engen og mose øst for Nissumgård. Der vurderes ikke at være grundlag for at inddrage den kumulative effekt.

6. Affald (gl.)

Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft. (gl.)

Affald skal registerføres jf. affaldsbekendtgørelsens § 18 samt sorteres, genanvendes, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Skanderborg Kommune, for tiden Reno Syds Regulativ for Erhvervsaffald. (gl.)

Dokumentation for afleveret affald skal opbevares på virksomheden og skal fremvises, når tilsynsmyndigheden forlanger dette. (gl.)

Døde dyr og andet animalsk affald må ikke nedgraves eller opbevares sammen med gødning, men skal bortskaffes til en godkendt destruktionsvirksomhed. I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares i lukket container således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr, og på en måde så der ikke opstår uhygiejniske forhold. Større døde dyr skal afhentes hurtigst muligt og senest efter 2 dage, mindre dyr dog senest efter 1 uge. Opbevaring af døde dyr skal ske på en sådan måde, at det ikke skæmmes omgivelserne, og så oplaget ikke kan ses fra offentlig vej eller fra den private fælles vej. (gl.)

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen, hverken i det fri eller i halmfyret. (gl.)

Halmaske (gl.)

Asken skal anvendes til jordbrugsformål på egne arealer.

Opbevaring af aske må ikke give anledning til væsentlige gener, risiko for grundvandsforurening eller ukontrollabel spredning af aske pga. vindforhold. Asken skal opbevares på en sådan måde, at der ved tørbrud og regnskyl ikke er fare for afstrømning til søer, vandløb eller dræn.

Der må ikke ske ophobning af aske fra halmfyret. Asken fra halmfyret skal udbringes

mindst 1 gang om året.

Hvis halmasken ikke spredes i marken inden 14 dage, skal aske opbevares på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder eller i markstak efter følgende retningslinier:

- Stakken skal placeres på en bund af et ca. 20 cm tykt lag rent halm,
- Stakken må ikke placeres det samme sted før efter 5 år,
- Stakken skal være overdækket med plastik eller et andet for regnvand vanskeligt gennemtrængeligt materiale.
- Stakken skal opfylde afstandskravene i § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

begrundelse og vurdering – affald

Affaldshåndteringen er beskrevet eksisterende miljøgodkendelse. Der sker ikke ændringer i håndteringen som følge af udvidelsen.

7. Farligt affald (gl.)

Farligt affald fra landbruget (f.eks. spildolie, oliefiltre, akkumulatorer og kemikalier) skal opsamles og sorteres i tætte, egnede emballager og opbevares på en af følgende måder: (gl.)

1. Indendørs oplag, på tæt betongulv og uden mulighed for afledning til udendørs arealer eller afløb, der leder til kloak eller dræn.

2. Udendørs oplag på en overdækket oplagsplads. Oplagspladsen skal have et uigennemtrængeligt underlag med tæt kantafrænsning, der sikrer mulighed for opsamling af eventuel spild eller lækage. Det kantafrænsede område skal kunne rumme et volumen svarende til indholdet af de største beholder på pladsen, dog mindst 200 L.

Der må ikke ske ophobning af farligt affald på ejendommen. Der må maksimalt opbevares 1000 L spildolie på ejendommen. (gl.)

Farligt affald, herunder spildolie, skal bortskaffes i henhold til Regulativet for Erhvervsaffald for Reno Syd I/S, og må ikke genanvendes i bedriften. (gl.)

Farligt affald fra ejendommen skal anmeldes til Skanderborg Kommune herunder mængden og typen af farligt affald. Endvidere skal farligt affald transporteres i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herom. (gl.)

begrundelse og vurdering – farligt affald

Affaldshåndteringen er beskrevet eksisterende miljøgodkendelse. Der sker ikke ændringer i håndteringen som følge af udvidelsen.

8. Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand (gl. + ny)

Gylle (gl.)

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand,

vandløb eller dræn. Påfyldning af gylle skal ske på en egnet læsseplads.

Der skal etableres en betonbelagt læsseplads ved gyllebeholderen i forbindelse med opførelse af den nye staldbygning og den nye gyllebeholder. Fra pladsen skal der være afløb til en opsamlingsbeholder, således at spild under påfyldning af gyllevognen vil blive opsamlet. Indholdet fra opsamlingsbeholderen skal tilledes gyllebeholderen.

Vask af sprøjteudstyr, maskiner og grisevogn (gl.)

Vask af sprøjteudstyr både indvendigt og udvendigt skal foregå med medbragt rent vand, mens marksprøjten står på marken, og vaskevandet skal udspredes på marken. Alternativt kan udvendig vask af marksprøjten foregå på det befæstet areal ved gyllebeholderne, der har afløb til en opsamlingsbeholder, så vaskevandet opsamles og tilledes gyllebeholder.

Også vask af øvrige markredskaber og vogne samt grisevognen skal foregå på læssepladsen ved gyllebeholderene, så evt. gødningsstoffer opsamles.

Udleveringsrampen (gl.)

Gødning og vaskevand fra udleveringsrampen skal tilledes en opsamlingsbeholder eller gyllekanalerne. Indholdet af opsamlingsbeholderen skal tilledes gyllebeholderen.

Valletank (gl.)

Det skal til enhver tid sikres, at der ikke kan ske spild af valle på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

I forbindelse med opførelse af valletanken skal valletanken placeres på en plads med afløb til opsamlingsbeholder eller gyllekanalerne, så eventuelt spild opsamles og tilledes gyllebeholderen, og der skal monteres en hensigtsmæssig overfyldningsalarm ved valletankens påfyldningssted.

Kvælstof (Ny)

Det samlede overskud på bedriften må ikke overstige det nuværende overskud på 10.000 kg N pr. år, inklusive ikke-udnyttelige del af husdyrgødning afsat til gylleaftaler.

Fosfor (Ny)

Det samlede overskud på bedriftens ejede og forpagtede arealer må ikke overstige 0 kg P pr. år.

Generelt: (Ny)

Der skal holdes en 15 m. bred dyrkningsfri bræmme omkring vandhul umiddelbart nord for den nye stald.

Begrundelse og vurdering – jord, grundvand og overfladevand

Næringsstofbalance:

Århus Amt har i VVM-screeningen vurderet, at kvælstof-tabet til vandmiljøet vil være uændret, og der vil være fosforbalance som følge af udvidelsen. Udvidelsen vil derfor ikke øge påvirkningen af drikkevandsressourcerne, af vandløbene eller af Randers Fjord, der er recipient for drænvandet fra udbringningsarealerne.

Århus Amt har ligeledes vurderet, at når forudsætningen om 15 m. bræmme ved vandhullet umiddelbart nord for den nye stald overholdes, vil der ikke kunne ske overfladisk afstrømning af gylle til vandhullet. De øvrige vandhuller på aftalearealerne ligger enten uden for markerne eller har en eksisterende bræmme, som vurderes som tilstrækkelig til at beskytte vandhullerne. Der vil derfor ikke ske en forringelse af vandhullet som levested for stor vandsalamander eller andre bilag IV-arter.

10. Spildevand (gl.)

Sanitært spildevand fra beboelser og mandskabsrum skal ledes til særskilt anlæg for husspildevand eller tilsluttes offentlig kloaksystem.

Spildevand fra vask af stalde kan indeholde rester af foder og gødning. Vandet betragtes som flydende husdyrgødning, og skal tilledes gyllebeholder.

Begrundelse og vurdering – spildevand

Sanitært spildevand må ikke ledes til opbevaringsanlæg for husdyrgødning. Der er således ikke tale om "spildevand" ifølge definitionen i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vaskevand vil blive afledt til gyllekanalerne.

10. Bekæmpelsesmidler (gl.)

Opbevaring

Bekæmpelsesmidler skal opbevares i aflåst, frost frit giftrum, med betongulv og uden mulighed for afledning til kloak. Der må ikke opbevares foderstoffer, lægemidler eller levnedsmidler samme sted.

Påfyldning

Påfyldning af marksprøjten med sprøjtemidler skal foregå på læssepladsen ved gyllebeholderne med afløb til en opsamlingsbeholder eller i marken, dog således, at det ikke sker i nærheden af dræn.

Der må ikke tages vand direkte fra en boring til påfyldning af marksprøjten. Der skal anvendes en særskilt mellembeholder, så tilbagesug til vandforsyningen forhindres. Tappehanen eller vandslangen skal være fjernet eller hævet over vandoverfladen, inden vandet iblandes sprøjtemiddel.

11. Bedst tilgængelige teknik (gl.)

Landbruget skal mindst en gang om året undersøge muligheden for at indføre den bedste tilgængelige teknologi i form af nye metoder, ændrede råvarer eller rensprocesser, der bl.a. kan mindske affaldsfrembringelsen, energi- og vandforbruget, og emissionen. En redegørelse for disse overvejelser skal indsendes til Skanderborg Kommune på forlangende.

12. Forebyggelse af større uheld (gl.)

Landbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.

Ved uheld skal der straks gives besked til Skanderborg Kommune i åbningstiden på telefon 87 94 20 71 og udenfor åbningstiden, skal henvendelse ske til Brand og Redning i Skanderborg, tlf. nr. 86 52 21 88.

13. Egenkontrol (gl. + ny)

For at kontrollere at vilkårene i godkendelsen overholdes, skal der føres egenkontrol.

Der skal hvert år føres journal med nedenstående oplysninger:

1. Dokumentation for produktionens størrelse jf. vilkår nr. 1.
 - a. Opgørelse over antal producerede slagtesvin med afgangsvægt. Dokumentationen kan f.eks. bestå af slagterifregninger og den pågældende del af gødningsregnskabet.
 - b. Opgørelse over antal producerede smågrise og hvilken indgangsvægt disse har haft. Dokumentation kan f.eks. bestå af Produktionskontrol og købsfaktura. (gl. + ny)
2. Eftersyn og justering af ventilationsanlæg jf. vilkår nr. 5 (gl.)
3. Kvælstof- og Fosforregnskab jf. vilkår nr. 5., herunder
 - a. Dokumentation for at der anvendes fytase i foderet
 - b. Dokumentation for indhold af råprotein i foderet.
 - c. Dokumentation for drift af luftreseauanlæg i form af log fra online-målinger via CTS-anlæg eller lignende.

Regnskabet kan fx beregnes efter det fællesamtslige regneark eller lignende. Der kan anvendes løbende gennemsnit over 3 år. (Ny)

3. Bortskaffelse af affald jf. vilkår nr. 6. Dokumentationen kan f.eks. bestå i en samlet opgørelse over typer, mængder, transportørfirma og modtagefirma eller af stamkort fra affaldsregistreringen for affald. (gl.)
4. Hvor halmasken placeres i markstak jf. vilkår nr. 6. Placeringen af markstakken skal anføres på et kort, som skal opbevares i mindst 5 år. (gl.)
5. Hvilke tiltag der er foretaget, og hvilke muligheder der er for tiltag, for at indføre den bedste tilgængelige teknik, herunder en opgørelse over forbruget pr. år af foder, energi og vand opdelt i de typer, der er nævnt i tabellen i afsnit 2.3 i den eksisterende miljøgodkendelse jf. vilkår nr 11. (gl.)
6. Reparationer af gyllebeholdere samt dato for udførelsen jf. vilkår nr. 12. (gl.)
7. Uheld, der har medført forurening af jord, grundvand eller vandløb jf. vilkår nr. 12. (gl.)

Journalen skal udarbejdes hvert år **senest den 1. marts**, og den skal på forlangende sendes til eller forevises for Skanderborg Kommune.

Landbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende i henhold til begrundet mistanke, dog højst én gang om året, overfor tilsynsmyndigheden dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i nr. 4 ikke overskrides, når virksomheden er i fuld, normal drift. Dokumentationen skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante, ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag.

Dokumentationen skal ske i form af:

- beregninger af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, *eller*
- måling af støjniveauet, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997.

Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "Miljømålinger - ekstern støj".

Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra Støjvejledningen nr. 5/1984 eller Orientering nr. 9/1997

Landbruget afholder selv omkostningerne til målingerne.

Begrundelse og vurdering - egenkontrol

Egenkontrollen er en del af ejendommens dokumentation for at miljøgodkendelsens vilkår overholdes.

Ved beregning af N og P balance i forbindelse med VVM-redegørelse er anvendt principperne for der Grønne Regnskab. Til beregning af handelsgødningens forbrug er anvendt Simmelsgård IIIB.

TILSYN

Skanderborg Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår overholdes.

Indtil der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, må tilsynsmyndigheden som hovedregel ikke ændre vilkårene heri. Egenkontrolvilkår er dog undtaget fra denne beskyttelse.

Tilsynsmyndigheden skal mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år fra det tidspunkt hvor virksomheden først blev godkendt, dvs. i 2011.

Herudover skal godkendelsen tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i miljøbeskyttelseslovens § 41 a.

OFFENTLIGGØRELSE

Tillæg til godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Skanderborg Ugeavis onsdag den 13. december 2006, som er godkendelsens dato.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

Nissumgård I/S, v/ Thomas Johan Wiese og Claus Wiese, Nissumgårdsvej 10, 8660 Skanderborg
Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Arbejdstilsynet, Tilsynscenter 4, Postboks 1228, 0900 København C
Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg
Embedslægeinstitutionen for Århus Amt, Østergade 1, 8000 Århus C
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Friluftsrådet ved Henny Hove, Eskebækparken 57, st. th., 8660 Skanderborg

KLAGEVEJLEDNING

Godkendelsen kan påklages til Skov- og Naturstyrelsen inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ansøgeren, amtsrådet, embedslægen og enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt visse foreninger, der er nævnt i miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.

Eventuel klage stiles til Skov- og Naturstyrelsen, men skal indsendes til Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, som sender den videre med eventuelle supplerede oplysninger. Klagen skal være forvaltningen i hænde senest den 11. januar 2007. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Skov- og Naturstyrelsen bestemmer andet. Det betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra annonceringens dato, men det sker på den pågældendes eget ansvar.

Søgsmål kan i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 101 anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Skanderborg Kommune

den 12. december 2007

Finn Burgsø
Konst. Kommunaldirektør

/

Lotta Boe
miljøingeniør

LOVGRUNDLAG

Udover de tre regelsæt, der er nævnt i fodnoterne i starten af godkendelsen, indgår følgende i afgørelsen:

Bekendtgørelsen om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder nr. 477 af 7. juni 2003.

FMK's lugtberegningsmodel 2002:
Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde.
Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:
Bekendtgørelsen for erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.
nr. 604 af 15. juli 2002 med senere ændringer.

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler nr. 533 af 18. juni 2003.

Risikobekendtgørelsen:
Bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 106 af 1.2.2000

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, Nr. 633 af 27. juni 2005 med senere ændringer

Støjvejledningen: Miljøstyrelsens vejledning om Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj fra virksomheder.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Affaldsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om affald nr. 619 af 27. juni 2000 med senere ændringer

Landbrugsloven: LOV nr. 435 af 09/06/2004 med senere ændringer.